

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav sociálních studií

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Jiří Drtina

Název práce: Postoje mladých lidí k pornografii

Vedoucí práce: Mgr. Martin Knytl, MCS

Oponent práce: Mgr. Lucie Křivánková, Ph.D.

Teoretická část:

Za ocenění stojí, že hned v úvodu student představuje zasazení tématu práce do kontextu oboru a studijních předmětů, dále si všímá definic pornografie a pornografického díla, které velmi dobře rozebírá. Teoretické kapitoly práce jsou vystavěny na kvalitních a relevantních zdrojích, autor s nimi dobře pracuje. Oceňuji též vymezení věkové kategorie mladých na základě porovnání literatury z více vědních oborů. Na s. 20–21 řeší autor i nepřesné či matoucí informace, které se objevují v učebnicích s tématem sexuální výchovy. Teoretická část získává na kvalitě také tím, že obsahuje dobré zahraniční zdroje a výsledky výzkumů k dané problematice.

Kritiku bych obrátila k volbě názvu první kapitoly. Obsahově jsou podkapitoly vlastně dobře napojeny, ale volbu takového názvu nepovažuji za zcela dobrou. Občas autor střídá budoucí a minulý čas ve větách (viz s. 32 a další). Teoretická část je o mnoho kvalitnější než část empirická, viz níže. Jedná o velmi nevyrovnaný výkon autora.

Empirická část:

Zpočátku se jeví empirická část poměrně nadějně. Nechybí podložení hypotéz a základních pojmů.

Formulaci hypotéz bych označila spíše za formulaci předpokladů, jelikož pro možné přijetí či zamítnutí hypotéz obsahují výroky příliš nejednoznačné pojmy jako „považují **především** za ...“, „považují za **běžné** sledovat ...“ atd. Nedá se početně určit, kolik procent odpovědí odpovídá dané formulaci. Podložení předpokladů je ovšem velmi kvalitně zpracováno. Použití dotazníku je technikou, nikoli metodou. Rozebírání sociodemografických údajů o vzorku je možná až příliš rozsáhlé, doporučila bych např. sloučení některých věkových kategorií dohromady (viz s. 37). Navíc autor s věkem jako proměnnou nepracuje, nemusela být proto tolik prezentována. Taktéž informace o partnerském vztahu se jeví vzhledem k formulaci předpokladů jako nadbytečná. Pozor na tvrzení na s. 39 o vlivu pohlaví a partnerského vztahu na sledování pornografie – nijak tuto skutečnost (statisticky) student neověřuje, vliv se tedy

nedá vyvodit, popisuje se zde spíše výskyt. Za velmi problémové považuji formulace jako: „tato doplňková otázka bude sloužit pro ověření platnosti H3“ (s. 40).

Respondenti bez zkušenosti se sledováním pornografie měli zcela vynechat 4 otázky dotazníku (viz příloha A) 5-8. Podle nastavení dotazníku ovšem museli odpovídat na všechny, i ty, které se jich vůbec netýkají. To je opravdu zásadní chyba. Následně rozebírám proč.

Tabulka 8 nereflektuje hned několik skutečností, a to, jestli měl respondent již pohlavní styk (**tato položka v dotazníku není vůbec**, proto 6,4 % dotázaných, kteří preferují pornografii před sexem, může zahrnovat osoby bez sexuální zkušenosti v reálném životě), dále by tabulka měla zahrnovat jen ty, kteří někdy pornografii viděli. Mezi 94 % těch, kteří odpověděli, že nepreferují pornografii před reálným sexem, mohou být ti, kteří ji nikdy neviděli. Stejně tak otázka na četnost sledování pornografie (viz tab. 7) měla buď vyloučit ty, kteří pornografii nikdy neviděli, nebo obsahovat opět kategorii „nikdy“ nebo „netýká se mě“.

A takto bychom mohli pokračovat – i z dalších tabulek není jasné, zda jsou zahrnuti všichni respondenti, což by byla zásadní chyba, nebo jestli autor vyfiltroval/vyloučil ty, kteří pornografii nikdy neviděli. Podle součtu četností ovšem usuzuji, že odpovídali všichni dotazovaní. Poznámám ještě, že tabulky jsou méně přehledné, jelikož neobsahují poslední řádek s celkovým počtem.

Zajímavý je pokus o kategorizaci otevřených odpovědí z dotazníku (příloha C), ovšem kategorie jsou zvoleny s logikou mně osobně dosti cizí. Např. kategorie „inspirace“ by mohla být podkategorií „pozitivní“, stejně tak další kategorie by se daly podřadit tak, aby vzniklo schéma. Chybí zde jasně opora v kvalitativní metodologii z literatury.

Fatální je „potvrzování/vyvracení“ hypotéz na základě zcela volné a nelogické kombinace položek dotazníku, některých navíc „využitých jen z části“. Autor zde zcela bez opory kombinuje kvalitativní odpovědi s kvantitativními daty. Takto to opravdu řešit nelze!

Autor měl přitom dobrý podklad k vystavění jednoduchých deskriptivních předpokladů (viz např. Kozel a kol. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*, Praha: Grada, 2011, s. 79).

Cíl práce: ověření postojů cílové skupiny k pornografii, jejímu sledování a výrobě, ověření vlivu pornografie na život dotázaných

Cíle nepovažuji za splněné, jelikož forma kvantitativního šetření smíchaného s kvalitativními výpověďmi respondentů k ověření hypotéz je bohužel chybné.

Téma práce: velmi aktuální

Rozsah práce: standardní

Struktura práce: nevyrovnaná

Práce se zdroji informací: vyhovující

Jazyková a stylistická úroveň práce: velmi dobrá

Formální stránka práce: odpovídající

Výzkumné šetření: zcela chybné

Využitelnost pro praxi: kvůli vysoké chybovosti šetření pouze pro teoretickou část

Náměty, připomínky, podněty k doplnění u obhajoby:

- 1) Jak je možné, že autor práce volně namíchává kvantitativní a kvalitativní položky k ověření hypotéz? Přijetí hypotézy staví na kombinaci položek z dotazníku a to vlastně „od oka“? Staví ověření hypotéz vlastně na většinové odpovědi zahrnutých položek nebo jakou „logiku“ v tom má čtenář hledat? Toto je téma základních metodologických kurzů, stejně jako tvorba dotazníku.
- 2) Nesouhlasím s autorovým výrokem na s. 39 pod tabulkou 6: „Podařilo se získat reprezentativní vzorek cílové skupiny ...“. Autorův vzorek je nereprezentativní, získaný nenáhodně na bázi dostupnosti a samovýběru respondentů. Doporučuji studentovi, aby se k tomuto vyjádřil u obhajoby.
- 3) Některé výroky autora jsou ne zcela srozumitelné. Hned v úvodu označuje současnou nabídku pornografie za „bezkonkureční“, ale z kontextu nevyplývá, z čeho tuto skutečnost vyvozuje a v jakém smyslu. Autor se u obhajoby může vyjádřit.

Datum: 10. 5. 2022

.....
Podpis vedoucího/oponenta práce